

NVE – Konsesjons- og tilsynsavdelingen

28. nov. 2016

nve@nve.no

Nevervatn kraftverk – svar på høringsuttalelser

Vedlagt følger svar på de høringsuttalelsene som er mottatt. Brevet ettersendes ikke pr post.

Med vennlig hilsen



Kjell Sæterhaug
Daglig leder
Nevervatn Kraft AS

Vedlegg:

1. Svar på høringsuttalelser
2. Notat fra Harald Rundhaug, tidligere reinsdriftagronom i reindriftsforvaltningen Nordland
3. Beskrivelse av Røyrvatnet friluftslivområde (utskrift fra Miljødirektoratets Naturbase)
4. Planendringssøknad

Nevervatn kraftverk– svar på høringsuttalelser

Mottatte høringsuttalelser

I forbindelse med høringsrunden knyttet til behandlingen av konsesjonssøknaden på Nevervatn kraftverk har det kommet inn følgende uttalelser:

- | | |
|--|--------------------------|
| 1. Fylkesmannen i Nordland | Brev datert 28.juli 2016 |
| 2. Sørfold kommune | Brev datert 01.juli 2016 |
| 3. Stifjell utmarkslag | Brev datert 06.juli 2016 |
| 4. Norges Jeger- og Fiskerforbund, Nordland | Brev datert 04.juli 2016 |
| 5. Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland | Brev datert 07.juli 2016 |
| 6. Sisomar AS | Brev datert 22.juni 2016 |
| 7. Direktoratet for mineralforvaltning | Brev datert 06.juli 2016 |
| 8. Statens vegvesen | Brev datert 15.juni 2016 |
| 9. Nordland fylkeskommune | Brev datert 17.aug 2016 |

Hensynet til reindriftens interesser står i noen tilfeller i direkte konflikt med andre høringsparters interesser. Dette gjelder spesielt ønsker som omhandler eller medfører allmenhetens tilgang til det berørte området. Utbygger vil ikke veie de forskjellige høringsparters interesser opp mot hverandre, men gjengir og kommenterer nedenfor de viktigste uttalelsene fra hver av høringspartene separat.

Høringspartenes kommentarer og søkerens svar på disse

Fylkesmannen i Nordland

Av hensyn til reindrift fremmer Fylkesmannen, med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd, **innsigelse** til søknad om konsesjon for bygging av Nevervatnet kraftverk. Innsigelsen begrunnes med negative konsekvenser for reindriftas særverdiområder, herunder flytt- og trekkleier, oppsamlingsområde og minimumsbeiter.

Konkret påpeker Fylkesmannen problemstillinger knyttet til:

1. Hvilken påvirkning inntaksdemning og inntaksbasseng i Kjølvikdalen vil ha på flytt- og trekkleier som leder inn og ut av oppsamlingsområdet i Kjølvikdalen.

Søkers kommentar: Plasseringen av inntaksdam og –demning havner innenfor det området som Fylkesmannen anmerker som oppsamlingsområde. Søker har utredet en annen plassering av inntaket som fremmes som en planendringssøknad til NVE.

NVE vil sende denne planendringssøknaden formelt sett ut på høring, men planendringsforslaget vedlegges også her.

Det nye inntaksstedet ligger ca. 500 m nedstrøms opprinnelig omsøkt inntak/damsted. Damstedet ligger ytterligere ca. 100 m nedstrøms inntaket. Sperredammen forutsettes å bygge 1 m i høyden, og lengden blir ca. 10 m. Høyde og lengde er redusert med henholdsvis 2 m og 5 m i forhold til tidligere konsesjonssøkte alternativ. Det er fjell i hele damfotens lengde. Området ved inntaksbassenget er flatt og grunt. Overflatearealet blir ca. 3,4 da, omtrent det samme som i dag. Foran inntaket sprenges en kulp for å få gode inntaksforhold med tanke på is og luft. Inntaket vil bli utstyrt med inntaksrist og stengeanordning. Mellom inntaksbasseng og påhugg for overføringstunnel legges det nedgravd rør. Det vises til *Figur 1: Oversiktskart, opprinnelig omsøkt løsning og ny løsning*.

Tiltaket vil fremdeles medføre negativ konsekvens for reindriften, spesielt i anleggsfasen, men vil ikke påvirke retten til å flytte rein, hverken midlertidig eller permanent. Dette understøttes også av vedlagte notat fra tidligere reindriftsagronom i området, Harald Rundhaug.

Nedstrøms inntaksdammen vil det bli redusert vannføring ift dagens situasjon, og dette vil kunne gjøre det lettere for reinen å krysse Kjølvikelva, spesielt i smelte-/flomperioder.

2. At overført vann fra Kjølvikelva kan gi seg utslag i ising på vinteren og at dette kan ha påvirkning på trekklei opp og ned fra Kjølvikdalryggen.

Søkers kommentar: Søker er enig i at den opprinnelig omsøkte løsningen kan medføre problemer for reinens trekk opp og ned Kjølvikdalryggen.

Søker har derfor utredet en annen løsning for overføring av vannet som fremmes som en planendringssøknad til NVE. NVE vil sende denne planendringssøknaden formelt sett ut på høring, men planendringsforslaget vedlegges også her.

Alternativ løsning innebærer styrt boring av overføringstunnel hele strekningen fra Nevervatnet og til nær inntaket i Kjølvikdalen. De øverste ca. 150 m av overføringen forutsettes utført som nedgravd rør med diameter ca. 1,6 m. Deretter bores ca. 1050 m tunnel med diameter ca. 1,0 m. Tunnelmasser, ca. 2.000 m³, legges ved påhugg ved/ i strandkanten ved Nevervatnet. Helikoptertransport vil bli benyttet.

Alternativet anses å være driftsmessig bedre enn tidligere omsøkt alternativ da det mellom de alternative damstedene er rolige partier i elva/ lite fall slik at isen er mer stabil og at eventuell sarr ikke vil være noe problem.

Alternativet vil fullstendig eliminere faren for ising og vil ikke påvirke reinens muligheter for vandring opp og ned Kjølvikdalryggen eller langs Nevervatnet.

3. At økt vannføring ifm overføring av vann fra Kjølvikelva vil medføre forverring av isforholdene på Nevervatn og Røyrvatnet.

Søkers kommentar: Innledningsvis påpekes det at utstrekningen av usikker is som oftest baseres på lokalkunnskap. Søker driver i dag Røyrvant kraftverk og besitter derfor lokalkunnskap om isforholdene både i Nevervatn, Røyrvatn og Straumvatn.

Både Nevervatnet, Røyrvatnet og Straumvatnet er i dag merket som magasin med varierende vannstand og oppsprukket is langs land (kilde: www.iskart.no).

Søkers alternative løsning for overføring, vil medføre usikker is i forbindelse med utløpet i Nevervatn. Snøsmelting i Kjølvikdalen og dermed overføring av vann fra Kjølvikdalen til Nevervatnet vil skje senere enn rundt Nevervatnet. I følge tidligere reindriftsagronom Harald Rundhaug, jf vedlagte notat, vil snøsmelting i Kjølvikdalen i et normalår skje etter at reinen er flyttet vest- og nordover og da vil reinen ikke bli påvirket av overføringen.

Det naturlige utløpet av Neverskarelva ved «Kvalnesodden» i Røyrvatnet gir i dag fare for usikker is rundt utløpet, jf *Figur 2: Eksisterende områder med usikker is Røyrvatn* (kilde: www.iskart.no). Etter utbyggingen vil det, så lenge kraftstasjonen er i drift, være slik at vannet vil bli utnyttet i kraftstasjonen. Da vil det eksisterende området med usikker is bli «erstattet» av usikker is i forbindelse med utløpet fra kraftstasjonen. Arealet med usikker is på Røyrvatnet i forbindelse med utløpet fra kraftstasjonen vil bli større enn eksisterende område med usikker is ved utløpet av Neverskarelva. Det anmerkes for øvrig at utløpet av Einarskarelva, like øst for planlagt kraftstasjon, også skaper et naturlig område med fare for usikker is, jf *Figur 3 Antatt usikker is ved utløp kraftstasjon og utløp Einarskarelva*.

Området med usikker is oppstrøms dammen i Røyrvatn vil sannsynligvis ikke endres som følge av økt tilsig.

4. At økt vannføring ifm overføring av vann fra Kjølvikelva og bruk av Vatn 393 som inntaksbasseng kan få negative konsekvenser for trekkleia mellom Nevervatn og Vatn 393.

Søkers kommentar: Vatn 393 er i sin helhet i dag definert som et vatn med svekket is. Elvestrekningen mellom dam Nevervatn og Vatn 393 er definert som elvestrekning med øket vannføring eller fare for plutselige overløp (kilde: www.iskart.no).

Når vannet slippes fra Nevervatnet til Vatn 393 på vinterstid beveger det seg under snøen som legger seg i slukta nedstrøms dam Nevervatn. Økte vannmengder vil etter utbyggers syn ikke endre på dette.

Når det ikke ligger snø nedstrøms dam Nevervatn vil økt tilsig kunne representere en økt hindring for reinens trekk/ vandring på tvers av vannveien mellom Nevervatn og Vatn 393. Som kompenserende tiltak kan det etableres en bro over slukta nedstrøms

dam Nevervatn som reinen kan gå over, jf rød ring på *Figur 4: Dam Nevervatn med snø i slukta*. Broen utformes slik at den glir mest mulig inn i eksisterende omgivelser, men vil i noen grad medføre et økt «visuelt inngrep» i naturen og redusere opplevelsen av urørt natur.

Søker vil også påpeke at det i forbindelse med byggingen av Nevervatn kraftverk er nødvendig å skifte ut eksisterende manuelt betjente luke i dam Nevervatn med en fjernstyrt luke. Dette vil redusere ferdselen inn til Nevervatnet og dermed også redusere forstyrrelsene for reinen.

5. At rørgate, midlertidig anleggsvei og strømkabel vil gi tap av viktig beiteland i flere år og at flytt- og trekkleier vil bli negativt påvirket.

Søkers kommentar: Etablering/ bygging av rørgate, midlertidig anleggsvei og strømkabel vil uunngåelig gi tap av beiteland og påvirke flytt- og trekkleier negativt i anleggsperioden. Når anleggsperioden er over, vil naturen gradvis reetablere seg og tapt beiteland vil dermed være tidsbegrenset.

Det fins ikke noe alternativ til nedgravd rørgate fra Vatn 393 til kraftstasjonen. Ifm anleggsarbeidet vil det vektlegges å berøre minst mulig terreng. Videre kan det samarbeides med reinbeitedistriktet ift beste tidsrom å utføre arbeidet i.

Midlertidig anleggsvei omtales ytterligere i punktet nedenfor.

Strømkabel er planlagt nedlagt i bakken ifm etablering av midlertidig anleggsvei. Dersom anleggsvei ikke blir etablert, kan man fortsatt legge kabelen i bakken men man kan også velge en løsning med sjøkabel i Røyrvatnet.

6. At midlertidig anleggsvei på østsiden av Røyrvatnet vil kunne medføre økt menneskelig aktivitet som vil være svært uheldig for reindrifta.

Søkers kommentar: Den opprinnelig omsøkte traseen for anleggsvei var lagt langs eksisterende kraftlinjetrase. På NVE-befaringen ble imidlertid en trase' som mer eller mindre følger Røyrvatnets østre bredd fremlagt og befart.

Salten Friluftsråd har i sin friluftskartlegging vurdert områdene rundt hele Røyrvatnet til å være et «**svært viktig utfartsområde**». Kartleggingen beskriver at dette er et «Svært mye brukt område, både uorganisert / organisert sommer som vinter. Ski, fotturer, jakt, padling, fiske, bærplukking, undervisning».

Dette betyr at området rundt Røyrvatn allerede i dag har store «forstyrrelser» i form av friluftaktiviteter. Det vises i denne sammenheng til FSJFFs og FNFs høringsuttalelser samt til vedlagte utskrift fra Miljødirektoratets Naturbase som beskriver området (Id nr FK00000498).

En midlertidig anleggsvei vil kunne gi mulighet for økt utfart i området rundt Røyrvatn. En midlertidig anleggsvei vil imidlertid kunne adgangsbegrenses og merkes slik at økt «utenforstående ferdsel» som følge av anleggsveien motvirkes.

En løsning med å legge anleggsveien under HRV (høyeste regulerte vannstand) på Røyrvatn er vurdert og forkastet siden dette ikke vil gi mindre utfart og påvirke fiskemulighetene fra land negativt. I tillegg vil en slik vei kunne være problematisk å bruke spesielt i flomsituasjoner.

Midlertidig anleggsvei kan kuttes helt ut ved å frakte materiell og personell på lekter/båt over Røyrvatnet. En slik alternativ løsning betinger etablering av kai både ved eksisterende dam Røyrvatn og ved Nevervatn kraftstasjon og vil være en dyrere løsning enn den omsøkte. Transport over vann vil gi økt risiko for, og økte konsekvenser ved, forurensning i nedbørsområdet til Straumen vannverk. Alternativ løsning vil også gi økt bruk (i perioder daglig) av helikopter som vil gi forstyrrelser over et større område enn transport via midlertidig anleggsvei vil gjøre. Gjennomføringen av anleggsarbeidene og dermed forstyrrelsene i området vil antakelig også ta lengre tid ved alternativ løsning enn ved den omsøkte.

I dette området har Nordlandsnett søkt konsesjon på ny 132 kV linje mellom Stigfjell og Salten Transformatorstasjon. Nordlandsnett vil i den sammenheng etablere anleggsvei. Etableringen av midlertidig anleggsvei til Nevervatn kraftverk er tenkt koordinert med behovet Nordlandsnett har for anleggsvei. En slik koordinering vil redusere den samlede belastningen for reindriften. Dersom Nevervatn Kraft AS og Nordlandsnett oppnår en slik koordinering kan det også være aktuelt å tilby reindriftsnæringen helt eller delvis dekning av flytting av rein samt foring av reinen.

Det er dermed søkers vurdering at alternativ løsning for Nevervatn kraftverk med transport over Røyrvatn samlet sett vil gi en betydelig økt belastning for reindriften enn ved en koordinert etablering og bruk av midlertidig anleggsvei både ifm bygging av kraftverket og ifm Nordlandsnetts bygging av kraftlinje. Søker presiserer at anleggsveien er midlertidig. Etter ferdig utbygd kraftstasjon (og kraftlinje hvis disse kan koordineres) vil anleggsveien bli fjernet i sin helhet og traseen vil gro igjen.

Avslutningsvis opplyses det om at søker og Nordlandsnett forgjeves har forsøkt gjentatte ganger å få til et møte med reinbeitedistriktet for å diskutere hvordan en eventuell bygging av kraftverk og kraftlinje kan gjennomføres med minst mulig ulempe for reindriften og hvilke konkrete avbøtende tiltak som er mest aktuelle/ ønskelige. Søker har allikevel pekt på noen mulige kompenserende tiltak og er innstilt på å involvere reindriftsnæringen i planlegging av utbyggingen dersom det blir gitt konsesjon.

Sørfold kommune

Sørfold kommune har tilrådd at det gis konsesjon som omsøkt til Nevervatn kraftverk. Tilrådommen er gitt under forutsetning av at avbøtende tiltak gjennomføres.

Kommunen har spesifikt nevnt at det bør settes krav om følgende avbøtende tiltak:

1. Det holdes løpende dialog med reindriftsnæringa i før oppstart og gjennom hele anleggsperioden for å sikre at deres interesser blir ivaretatt.

Søkers kommentar: Reindriftsnæringa vil bli invitert til planleggingsmøter for å tilpasse anleggsarbeidet i størst mulig grad til de behov reindriftsnæringen har.

2. Fylkeskommunen/ sametinget kontaktes slik at registrerte kulturminner ikke berøres.

Søkers kommentar: Nordland fylkeskommune og Sametinget som har delegert myndighet i kulturminnesaker vil konsulteres i forbindelse med planleggingen/ prosjekteringen av kraftverket slik at både registrerte og ikke-registrerte kulturminner blir ivaretatt. Dette er også noe NVE tar inn som vilkår i en eventuell vassdragskonsesjon.

3. Turbinen støydempes.

Søkers kommentar: Utbygger vil søke å etablere skjermet utløp fra turbinen og etablere ventilasjonsrister inn mot terrenget (ikke ut mot Røyrvatnet) for å dempe støyen mest mulig.

4. Etablering av gjerde rundt inntaksområde i Kjølvikelva i samråd med reindriftsnæringa.

Søkers kommentar: Behovet for et slikt tiltak er antakelig ikke lenger til stede, gitt utforming av nytt inntaksområde. Dersom reindriften allikevel skulle ønske et slikt gjerde, vil søker medta dette som kompenserende tiltak.

I tillegg har Sørfold kommune følgende kommentarer:

5. Kjølvikelva i Fauske kommune overføres til Nevervatnet som vil øke tilsiget i vassdraget noe, som vil sikre vannforsyning/ minstevannføring i Straumenvassdraget.

Søkers kommentar: Sikrere vannforsyning til Sørfold kommune samt større sikkerhet mot at vannføringen i Straumelva kommer under minstevannføringskravet til Sisomar AS, vurderes som en av prosjektets positive effekter for lokalsamfunnet. Overholdelse av minstevannføringskravet til Sisomar AS vil også ha positiv effekt for laksevandringen opp Straumvasselva.

6. Nevervatnet ligger i nedbørsfeltet til Straumen vannverk. Dette medfører at utbygger må være særlig aktsom med utslipp av uønsket materiale som kan påvirke vannkvaliteten.

Søkers kommentar: Utbygger vil etablere gode rutiner og kontroller i forhold til miljø. Forholdet til Sørfold kommunes drikkevannskilde vil bli behandlet i risiko- og sårbarhetsanalyser og nødvendige krav, tiltak og rutiner vil bli innarbeidet i detaljplan for miljø og landskap. Detaljplan for miljø og landskap vil oversendes Sørfold kommune for uttalelse før planen sendes NVE for godkjenning.

Anleggstrafikk direkte i vannkilden, jf alternativene med midlertidig anleggsvei over Røyrvatnet eller under HRV, vurderes også som mindre sikkert ift Sørfold kommunes drikkevannskilde enn alternativet med anleggsvei på land.

Stifjell utmarkslag

Stifjell utmarkslag, som representerer 2 av 30 grunneiere som berøres av fraføringen av vann fra Kjølvikelva, har uttalelser knyttet til følgende forhold:

1. Minstevannføring i Kjølvikelva/ endrede isforhold i Øvervatn. Stifjell utmarkslag er usikker på om alt vann skal overføres eller om det skal slippes vann forbi demningen. Videre er utmarkslaget bekymret for hva reduksjonen av ferskvannstilsiget til Øvervatn har å si for isen på Øvervatn.

Søkers kommentar:

- a) I konsesjonssøknaden står det at det søkes om en minstevannføring nedenfor inntaket i Kjølvikelva på 0,04 m³/ s på vinteren og 0,09 m³/ s på sommeren. Det er disse størrelsene som gjelder, og det er ingen planer om å tørrelegge Kjølvikelva. Også i referatet fra informasjonsmøtet 9.aug 2012 er det redegjort for at det hele tiden har vært intensjoner om å slippe minstevannføring forbi inntaket i Kjølvikelva.
- b) Fraføringen av vann fra Kjølvikelva representerer en svært liten andel av det totale tilsiget som drenerer til Øvervatn.

Sulitjelmavassdraget (vassdragsnummer 164.Z) med fratrekk av Nedrevatnet vassdragsnummer 164.A), har et areal på 997 km² og et tilsig på **1 468** mill m³/ år som i sin helhet drenerer til Øvervatn.

Stigåga sidedebørsfelt (vassdragsnummer 164.B2Z) med fratrekk av Blåfjellvatnet (vassdragsnummer 164.B2D) som allerede er overført til Siso kraftverk, har et areal på 15 km² og et tilsig på 35 mill m³/ år.

Totalt tilsig til (inkludert planlagt minstevannføring forbi) demningen som er tenkt etablert i Kjølvikelva er **24,3** mill m³/ år. Uten å ta hensyn til minstevannføringen utgjør dette reduksjonen i tilsig av ferskvann til Øvervatn.

Reduksjonen av ferskvannstilsig til Øvervatn blir dermed i underkant av 1,7 %. Det er søkers oppfatning at denne reduksjonen ikke vil føre til endre isforhold i Øvervatn og at sesongvariasjoner i været i så måte vil bidra sterkere til variasjoner i isforholdene.

2. Fløting av tømmer. Stifjell utmarkslag henviser til tidligere praksis med fløting av tømmer og mener tap av denne muligheten må kompenseres ved etablering av traktorvei og kai.

Søkers kommentar: Søker er av den formening at de «kravene» utmarkslaget argumenterer for, ikke står i stil med ulempene de påføres. Tømmerfløting er i dag så ressurs- og kostnadskrevende at dette lengre ikke er lønnsomt. Tømmerfløting er en driftsform som skogbruket på landsbasis forlot for ca. 50 år siden.

3. Tap av naturverdier. Utmarkslaget nevner her; a) lyden fra fossen fra Stielva, b) konsekvensene for fisken i Øvervatnet ved at ferskvannstilførselen minker, c) usikkerhet knyttet til vannføring og økt minstevannsføring samt d) kompensasjon for økt tap av elg som følge av usikker is.

Søkers kommentar: Bygging av Nevervatn kraftverk vil redusere vannføringen i fossen fra Stielva, men med minstevannføringen sikres det at det fortsatt vil være vann og lyd fra fossen.

Reduksjonen i ferskvannstilførselen som er redegjort for ovenfor, gjør at søker mener det ikke er sannsynlig at fisken i Øvervatnet blir påvirket og at fiske i nærheten av fossen fra Stielva kan fortsette som før også etter bygging av kraftverket. Det samme gjelder elgens trekk over isen på Øvervatnet.

4. Lokalt eierskap. Utmarkslaget ønsker forsikringer om at kraftressursene ikke skal selges ut, og at verdien av overført vann skal godtgjøres fallrettighetshaverne fullt ut.

Søkers kommentar: Hverken søker eller NVE kan gi lovnader om at eierskapet til Nevervatn kraftverk ikke kan skifte eier en gang i framtiden. Søker har imidlertid som intensjon å eie og drive Nevervatn.

Det er inngått intensjonsavtaler med samtlige av de berørte fallrettighetshavere, også de to som representerer Stifjell utmarkslag, hvor prinsippene for godtgjøring av fallrettighetseierne er beskrevet. Dersom kraftverket blir realisert vil selvsagt de inngåtte avtaler bli overholdt.

5. Erverv av grunn ved inntak. Utmarkslaget påpeker grunneierne ifm inntaket må få godtgjørelse.

Søkers kommentar: I de inngåtte intensjonsavtaler med samtlige av de berørte fallrettighetshavere er det medtatt slik godtgjørelse.

Norges Jeger- og Fiskerforbund, Nordland

NJFF Nordland (NJFF) knytter de fleste av sine kommentarer opp på et generelt/ overordnet nivå. Disse har ikke søker grunnlag for å kommentere.

Hovedkonklusjonen til NJFF er at friluftsopplevelsen vil forringes ved realisering av Nevervatn kraftverk.

Søkers kommentar: Søker mener forringelsen av friluftsopplevelsen vil være liten siden konstruksjonene for en stor del er nedgravd/ skjult og fordi konstruksjoner på/ over bakken vil være skjult av vegetasjon. Samtidig erkjenner søker at kraftutbygging har negativ innvirkning for eksempel på opplevelsen av urørthet.

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland

Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland (FNF) viser i sin vurdering til uttalelsen fra NJFF.

Søkers kommentar: Jf vår kommentar til NJFFs uttalelse ovenfor.

Sisomar AS

Sisomar AS ser svært positivt på at utbygging av Nevervatn kraftverk vil øke tilsiget til Straumvatnet og peker blant annet på at dette vil redusere faren for å komme under kravet til minstevannføring i Straumvassella som Sisomar er pålagt samt øker forsyningssikkerheten ift drikkevannskilden til Sørfold kommune.

Søkers kommentar: Ingen kommentarer.

Direktoratet for mineralforvaltning

Direktoratet for mineralforvaltning har ingen kommentarer til konsesjonssøknaden.

Søkers kommentar: Ingen kommentarer.

Statens vegvesen

Statens vegvesen har ingen merknader til konsesjonssøknaden.

Søkers kommentar: Ingen kommentarer.

Nordland fylkeskommune

Fylkesrådet fraråder NVE å gi konsesjon til Nevervatnet kraftverk. Kraftverket vil gi negative konsekvenser for rødlistede arter, snaufjell, bekkekløfter og flyttleier for rein. Dersom NVE likevel gir konsesjon forutsettes fylkesrådet at:

1. Det slippes en minstevannføring som kan opprettholde verdiene i bekkekløften i Kjølvikelva.

Søkers kommentar: Det er søkers oppfatning at planlagt/ omsøkt minstevannføring samt gjenværende tilsig nedstrøms overføringen/ inntaket vil vareta dette.

2. Det gjennomføres tiltak som sikrer at fossefall fremdeles kan benytte elva som leveområde.

Søkers kommentar: Søker vil søke råd fra relevant faglig hold om tiltak som kan sikre at fossefallet fremdeles kan benytte Kjølvikelva som leveområde.

3. Tiltaket ikke fører til hindringer i reinens flyttleier i området.

Søkers kommentar: Jf vår kommentar til Fylkesmannens uttalelse ovenfor.

4. Tiltak i snaufjellet har en landskapsmessig tilpasning.

Søkers kommentar: Det vil legges vekt på å utforme konstruksjoner slik at de i størst mulig grad tilpasses landskapet.

5. Det gjennomføres tiltak som sikrer opp- og nedgang av ål uten at den blir skadet forbi Røyrvatn kraftverk.

Søkers kommentar: Tiltakene ifm bygging av Nevervatn kraftverk vil ikke berøre Røyrvatn kraftverk på noen annen måte enn at tilsiget øker og forholdene for ålen vil være uendret.

6. Det stilles krav om minstevannføring i Neverskarelva.

Søkers kommentar: I søknadsfasen ble det avklart med NVE at Nevervatn kraftverk skulle bygge på eksisterende konsesjon gitt til Røyrvatn kraftverk, og denne inkluderer ikke minstevannslipp fra Nevervatn.

Vedlegg

1. Figurer
2. Notat fra Harald Rundhaug
3. Miljødirektoratet: Fakta om Røyrvatn friluftslivområde
4. Planendringssøknad

Figurer



Figur 1: Oversiktskart, opprinnelig omsøkt løsning og ny løsning



Figur 2: Eksisterende områder med usikker is Røyrvatn



Figur 3 Antatt usikker is ved utløp kraftstasjon og utløp Einarshørelva



Figur 4: Dam Nevervatn med snø i slukta

NOTAT av 02.11.2016

Nevervatn Kraftverk – vurdering av reindriftens interesser og mulig forslag til avbøtende tiltak

v/Harald Rundhaug – Statskog SF

1. Bakgrunn

Nevervatn Kraft har i sin søknad om konsesjon beskrevet tiltaket og de ulike temaer. Når det gjelder forholdet til reindriften i Duokta reinbeitedistrikt er dette beskrevet i søknaden :

Selve prosjektområdet inngår i:

- Vinterbeite 1 – Senvinterland som er intensivt brukte områder, og som normalt er mest sikre mot store snømengder og nedising på midt- og senvinteren. Gjelder hele prosjektområde.
- Vinterbeite 2 – Tidlig benyttede, og ofte lavereliggende vinterområder, som regel mindre intensivt brukt. Gjelder nedre deler av Stigåga og områder øst av Røyrvatnet.

Vinterbeite er minimumsbeite for reinbeitedistriktet og regnes derfor som særverdiområder. Spesielt anses områdene nord og øst for Røyrvatnet å ha spesiell verdi ettersom det her er lite problem med tilising av beitene, samt det er til dels svært gode lavforekomster her.

Planområdet inngår i et reinbeiteområde hvor det utøves grenseoverskridende beitebruk. Reinbeitedistriktet på norsk side og Tuorpon på svensk side har avtale om felles beitebruk i disse grenseområdene. På bakgrunn av dette kan det derfor forekomme rein på beite i planområdet også i sommerhalvåret. Dette vil da være rein tilhørende Tuorpon sameby.

Det er flere trekkleier nær berørte områder i Kjølvikdalen og rundt Nevervatnet. En drivningslei følger store deler av Kjølvikelva og passerer det planlagte inntaket her. Det går også en drivningslei på nordøstsiden av Nevervatnet som strekker seg nordover gjennom Einarskaret mot Røyrvatnet. En annen drivningslei passerer ATV-veien nord for Røyrvatnet. Trekk- og drivningsleier i området fremgår av Figur 3-9.

Av de ulike brukstypene i området regnes minimumsbeiter, vinterbeite 1, trekkleiene og drivningsleier som viktige områder for reindrift i området og skal settes til stor verdi.

Området har stor verdi for reindrift.

3.11.2 Konsekvensvurdering

Inntaksområder og kraftstasjonsområdet vil beslaglegge områder brukt til vinterbeiter. De permanente inngrepene i seg selv vil trolig ha liten skremseffekt på dyrene, men økt aktivitet i området i forbindelse med drift av kraftstasjonen vil kunne forstyrre disse i en vinterperiode der reinen er mer sårbar for forstyrrelser enn andre tider i året. Fjernstyring av luke i Nevervatnet bidrar imidlertid til redusert aktivitet og forstyrrelser for reinen i forhold til dagens situasjon. Siden det ikke planlegges permanent vei til kraftstasjonen bidrar ikke byggingen av kraftverket til generelt økt utfart.

I forbindelse med inntaket i Kjølvi-dalen vil det kunne bli svekket is i inntaksdammen. Dette kan påvirke driftleien her. Røyrvatnet beskrives i dag som å ha usikker is grunnet eksisterende regulering. Til tross for at ikke reguleringsbestemmelsene i vannet forandres, vil økt vanngjennomstrømning kunne endre isforholdene ytterligere, og få økt konsekvens for reindrifta. Redusert vannføring i elvene forventes ikke å føre til negative konsekvenser for reindrifta. Det vil derimot kunne bli lettere for rein å krysse elva.

Forstyrrelser i anleggsperioden vil trolig medføre at reinen skyr områdene, også i større avstand fra prosjektet. Drift- og trekkleier vil også miste sin funksjon i denne perioden. Det vil bli opprettet kontakt med Duokta Reinbeitedistrikt og Nordland reindriftsforvaltning for å tilpasse anleggsarbeidet slik at forstyrrelsene blir så små som mulig.

Verdi – og konsekvensvurderinger er diskutert med reindriftsforvaltningen og leder for reinbeitedistriktet. Sistnevnte fortalte at han vil komme med utfyllende skriftlige kommentarer senere. Dette var ikke mottatt ved innsendelse av denne søknaden.

Det forventes middels negativ påvirkning på reindrift. Dette gir middels til stor negativ konsekvens.

2. Avbøtende tiltak overfor reindriften som er foreslått i søknaden:

Samarbeid med reindriftnæringen

Reindriftnæringen skal kontaktes før byggestart, og det skal opprettholdes en løpende dialog mellom næringen og utbygger gjennom hele byggeprosessen. Anleggsarbeidet skal tilpasses slik at det forstyrrer reinen i nærområdet så lite som mulig.

Gjennom samtaler med reindriften er det fremkommet at det ikke er ønskelig med permanent ATV-vei. For å imøtekomme dette vil utbygger planlegge å etablere midlertidig anleggsvei inn til kraftstasjonen, eventuelt tilrettelegge for båttransport over Røyrvatnet kombinert med å tilføre utstyr og materiell over isen om vinteren. Videre planlegges det å bytte ut og fjernstyre eksisterende luke i dam Nevervatnet, noe som vil redusere ferdseilen inn til Nevervatnet og dermed også redusere forstyrrelser for reinen. Eksakt plassering av kraftstasjonen vil også skje i samarbeid med reindriftnæringen.

Skjerming av inntaksområdet i Kjølvi-dalen for rein

Det er mulig å etablere gjerder rundt inntaksområdet i Kjølvi-elva for å forhindre at reinen i driftsleia påtreffer usikker is her.

3. Fylkesmannen i Nordland har i sin høringsuttaelse uttalt følgende:

Innsigelse

Av hensyn til reindrift fremmer Fylkesmannen med hjemmel i lov av 24.11.00 om vassdrag og grunnvann § 24 tredje ledd innsigelse til søknad om konsesjon for bygging av Nevervatnet kraftverk. Innsigelsen begrunnes med negative konsekvenser for reindrifas særverdiområder, herunder flytt- og trekkleier, oppsamlingsområde og minimumsbeiter.

Begrunnelse

Reindrift

Tiltaksområdet er en del av Duokta reinbeitedistrikt, og området brukes primært til høstvinter- og vinterbeiter. Reinbeitedistriktet har avtale om grenseoverskridende beitebruk med Tuorpon sameby. Samebyen bruker områdene på norsk side primært til sommerbeiter. Det er også flere flytt- og trekkleier i tiltaksområdet.



Figur 1 Reindrifas flyttleier er markert med gule polygoner, trekkleier med svarte linjer og oppsamlingsområde med oransje polygon.

Inntakسدemning og -basseng i Kjølvikelva vil komme midt i reindrifas oppsamlingsområde. Det er flere flytt- og trekkleier som leder inn og ut av oppsamlingsområdet. Det er usikkert hvordan inntaksbassenget vil påvirke flyttleia der. Betongdemningen og inntakسدammen vil bli et inngrep i et ellers forholdsvis urørt område (foruten kraftlinja som krysser sør i dalen). I landskapskartleggingen som Nordland fylkeskommune har fått gjennomført, er området hvor

inntaksdammen er planlagt del av et landskapsrom i kategorien «uten bebyggelse og infrastruktur».

Overført vann fra Kjølvikelva vil medføre en vesentlig større vannføring fra tunnel og ned til Nevervatnet. På vinterstid kan dette gi utslag i ising, og det er usikkert hva dette vil medføre for trekklei opp og ned fra Kjølvikdalyggen. Økt vannføring vil også kunne medføre ytterligere forverring av isforholdene på selve Nevervatnet og Røyrvatnet. I følge reinbeitedistriktet er det allerede i dag utfordrende for reindriften at isforholdene er endret som følge av tidligere kraftutbygging, noe som gjør det til tider umulig å krysse innsjøene – enten det er på naturlig trekk eller ved flytting. Videre er det i området mellom Nevervatnet og Vatn 393 en trekklei. Endrede isforhold som følge av økt vannføring, og som følge av at Vatn 393 blir inntaksbasseng kan få negative konsekvenser for denne trekkleia.

Rørgate, midlertidig anleggsvei og strømkabel vil gi tap av viktig beiteland i flere år – særlig negativt er dette for vinterbeitene som er minimumsfaktor for reinbeitedistriktet. Også her vil flyttlei og trekklei bli negativt påvirket – i anleggsperioden vil disse være å anse som stengt.

Området øst og sør for Røyrvatnet er i dag lite tilgjengelig. Det er også langt å gå for å komme seg til Nevervatn og Kjølvikdalen – her har reinen store sammenhengende områder med forholdsvis lite inngrep og lite menneskelig aktivitet. Slike områder blir det stadig færre av med økt aktivitet i utmark i form av utbygging og nye former for friluftsliv. Med anleggsvei til sørsiden av Røyrvatnet, vil det både bli enklere å ta seg til denne siden av vatnet, men også videre opp til Nevervatn og Kjølvikdalen. Økt menneskelig aktivitet vil være svært uheldig for reindriften i disse områdene. Disse negative konsekvensene kan unngås ved at det ikke bygges anleggsvei, men at utstyr fraktes med båt over Røyrvatnet.

Fylkesmannen vil vurdere å eventuelt trekke innsigelsen dersom tiltaket tilpasses slik at:

- det ikke hindrer reindriften rett til å flytte rein – midlertidig eller permanent
- inntaksdam i Kjølvikdalen bygges slik at den blir minst mulig synlig (demning), og ikke medfører negative konsekvenser for flyttlei
- det ikke bygges anleggsvei

I tillegg bør det kunne dokumenteres at overføring av vann fra Kjølvikelva ikke medfører negative konsekvenser for flytt- og trekkleier ved Nevervatnet, og at muligheten for kryssing av Nevervatnet og Røyrvatnet ikke blir ytterligere vanskeliggjort.

4. Mine vurderinger/synspunkter:

Historisk har det aktuelle området vært mest benyttet som høst- og høstvinterbeite. De primære vinterbeitene i Duokta rbd har vært ute ved kysten, og særlig Kjerringøya har vært intensivt benyttet over mange år. Det er nok kombinasjoner av en rekke forhold som har medført at man de senere årene har forsøkt å holde rein lengre i innlandet om vinteren (klima, driftsmønster, beite, rovvilt, beitekonflikt m.m.). Det er imidlertid fortsatt stor usikkerhet m.h.t fare for ising av beite gjennom vinteren i innlandet fordi man ofte har flere lengre mildværsperioder. Sikkerheten i disse vinterbeitene er derfor ikke høy, men samtidig er det viktig for Duokta rbd å ha mulighetene for å veksle i bruken av vinterbeitene fordi de beste beitene optimalt bare bør benyttet i dårlige år og en slik veksling gjør samtidig at de ulike vinterbeitene har muligheter for å ta seg opp igjen.

Tidligere flyttet Duokta rbd rein østover til Fauskemyrene og fjellene øst for disse i oktober/november. De foretok da først uttak av slakt, og produksjonsflokken av rein fikk da beite på østsiden så lenge som mulig utover høstvinteren som mulig. Var vinteren stabil kunne de oppholde seg her lenge, men ofte når mildværet kom måtte rein lastes på bil og fraktes utover til kysten for å komme på sikrere vinterbeiter. Det skjedde gjerne rett over nyåret.

De senere årene har man derfor flyttet rein lengre øst, og nordover for å komme unna de lavereliggende områdene rundt Røyrvatn – Nevervatn m.v., hvor faren for ising i beite er størst. De har derfor oppholdt seg i områdene rundt Rago NP flere vintre med gode resultater. Her er det mindre nedbør om vinteren og brukbare beiter.

For å komme inn og ut av disse østlige beiteområdene må rein flyttes. Kjølvikdalen er da den som blir mest brukt både høst og vår. Topografien i dette området er meget utfordrende og det er derfor svært begrenset hvor det er mulig å få flyttet med rein. Flyttleiene er derfor meget sentrale for fortsatt å kunne nytte disse beiteområdene.

Det omsøkte Nevervatn kraftverk planlegger å etablere inntak innenfor oppsamlingsområde i Kjølvikdalen. Dette oppsamlingsområdet brukes i hovedsak om våren når man skal flytte videre vestover til kalvingslandet. Det skjer i siste halvdel av april vanligvis og det vill da være mye snø i kjølvikdalen. Kjølvikdalen er generelt trang, men i dette området er dalføret noe bredere, og det er da viktig at utformingen av inntaket blir best mulig for reindriften. Det må derfor forsøkes gjennom dialog å komme frem til en felles løsning som gir minst mulig ulempe for reindriften bruk av dalføret. Et slikt inntak er meget begrenset i omfang vill normalt ikke ha noen stor negativ effekt på reindriften, men plassering og utforming er likevel viktig.

Omsøkte overføring fra Kjølvikdalen til Nevervatn bør skje gjennom en tunnel som gjør at vannet kommer ut så nært strandlinja i Nevervatnet som mulig. Den bør derfor forlenges i forhold til hva som er omsøkt. Det vil redusere faren for isgang og usikker is betydelig og samtidig fjerne eventuelle driftsmessige ulemper for reindriften. Jeg kan ikke se at en overføring av vann fra inntak i Kjølvikdalen og en tunnel til Nevervatn vill påvirke isforholdene i Nevervatnet vesentlig. Vanntemperaturen er veldig lav, og vannmengden vill først komme her etter at snøsmelting har startet og da er allerede rein flyttet vestover i et normal år.

Både Nevervatnet og Røyrvatnet er allerede regulerte magasin, og det er ikke foreslått endringer i reguleringen av disse. De isforholdene som er problematiske i dag vill ikke endre seg utover eventuelle klimatiske effekter som følge av globale endringer. Tilførselen av vann til vassdraget blir imidlertid litt større i deler av året. Det betyr at man øker gjennomstrømningen av vann i vassdraget i de deler av året man er over minstevannføring og det foregår kraftproduksjon. Dette vil måtte skje etter at rein er ute av området om våren

og før frosten setter inn om høsten. Jeg kan derfor ikke se at det vil ha noen negative effekter på reindriften av betyding.

Anleggsveien som er planlagt langs østsiden av Røyrvatnet er tenkt som et midlertidig tiltak. Den er foreslått lagt i kraftlinjetraseen. Det er et myrområdet som kan ha viktig beiteverdier om høsten. En flytting av den midlertidige veitrassen til å følge strandsonen mest mulig kan derfor være et avbøtende tiltak.

Røyrvatnet brukes i dag av lokalbefolkningen i sommer halvåret som nærturområdet. De kjører da så langt veien går og spaserer fra kraftstasjonen og opp til Røyrvatnet, hvor det er utleiehytte med båt og gapahuk m.v.. Problematiseringen om at en midlertidig anleggsvei, som tilbakeføres mest mulig, vil medføre økt ferdsel og dermed forstyrrelser innover mot Nevervatnet under den tiden rein bruker området må bero på en misforståelse.

Veien inn til kraftstasjonen brøytes ikke om vinteren, og det kreves derfor betydelig mer innsats for at folk skal komme seg opp til Røyrvatnet og videre opp til Nevervatnet. Det er en ekstra distanse på ca 3 kilometer. Området er heller ikke kjent for å ha særlig med besøk vinterstid.

Det omsøkte prosjektet kan med enkle tilpasninger kunne utformes på en måte som reduserer ulempene for reindriften til et minimum. Det er da særlig viktig at flyttleiene fortsatt kan benyttes som før. Anleggsperioden bør også styres mot de deler av året hvor det ikke benyttes som reinbeite. I dette tilfellet sommerstid.

Fauske 02.11.2016


Harald Rundhaug



Naturbase

09.11.2016

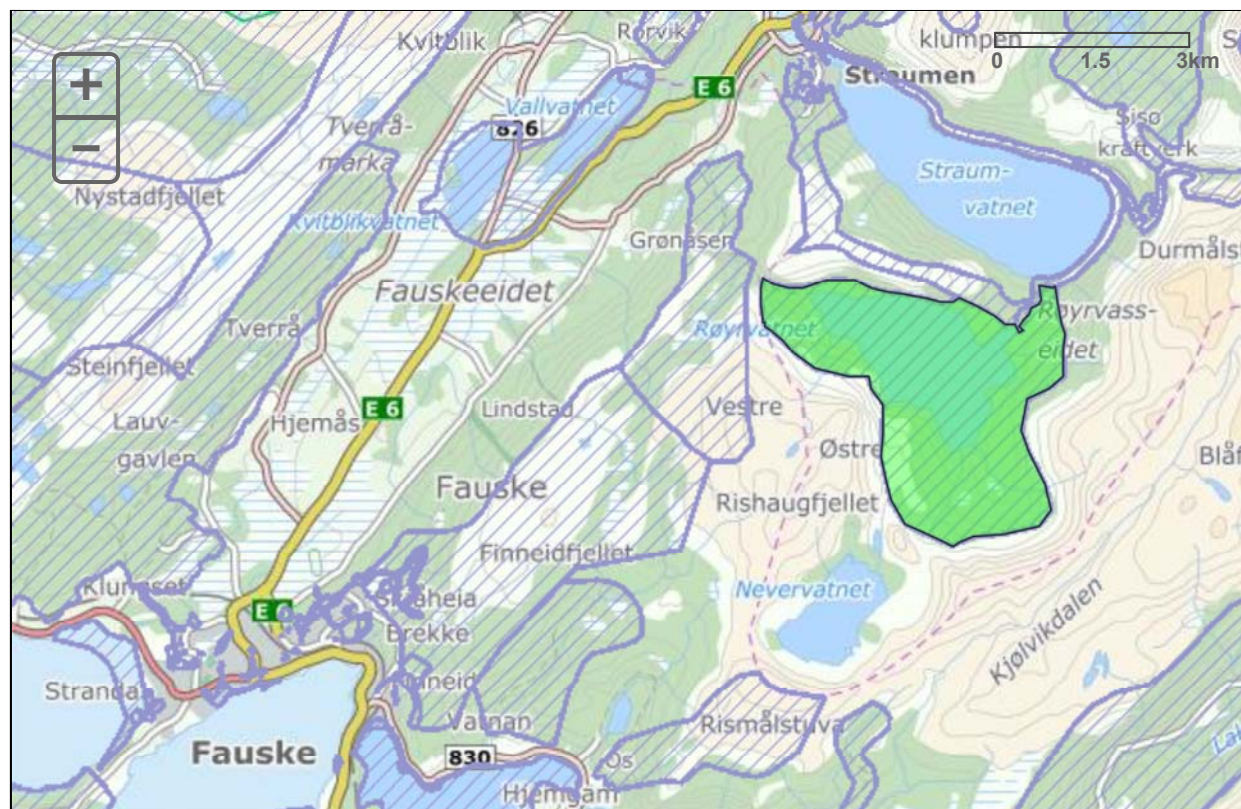
Fakta: Kartlagt friluftslivsområde

Røyrvatnet

Id	FK00000498
Kommuner	Sørfold
Områdetype	Utfartsområde
Verdi	Svært viktig
Områdebeskrivelse	Svært mye brukt område, både uorganisert / organisert sommer som vinter. Ski, fotturer, jakt , padling, fiske, bærplukking, undervisning.

**Verdisettingsskjema
(følgende kriterier
er vurdert)**

Verdsettingsfaktor	Beskrivelse	1	2	3	4	5
Bruk	Hvor stor er dagens bruksfrekvens?				x	
Regionale/nasjonale brukere	Brukes området av personer som ikke er lokale?				x	
Opplevelseskvaliteter	Har området spesielle natur - eller kulturhistoriske opplevelseskvaliteter? Har området et spesielt landskap?					x
Symbolverdi	Har området spesiell symbolverdi?	x				
Funksjon	Har området en spesiell funksjon (atkomst, korridor, parkeringsplass eller lignende)?			x		
Egnethet	Er området spesielt godt egnet til en eller flere aktiviteter som det ikke finnes like gode alternative områder til?					x
Tilrettelegging	Er området tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper?				x	
Kunnskapsverdier	Er området egnet for undervisning eller har området spesielle natur - eller kulturvitenskapelige kvaliteter?					x
Inngrep	Er området inngrepsfritt?	x				
Potensiell bruk	Har området potensial ut over dagens bruk?					x
Tilgjengelighet	Er tilgjengeligheten god eller kan den bli god?					x

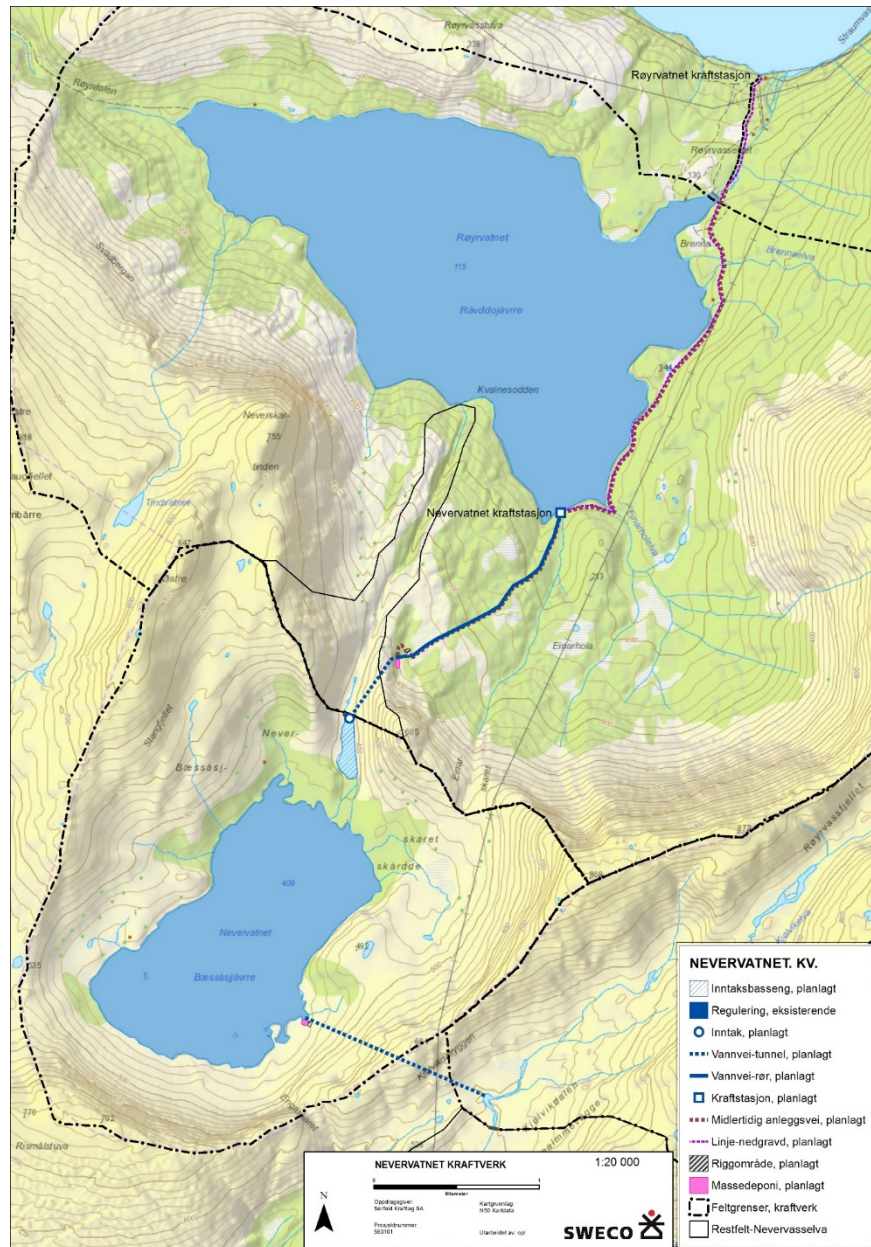


Kartgrunnlag: Kartverket, Geovekst og kommuner

NEVERVATNET KRAFTVERK

SØRFOLD OG FAUSKE KOMMUNER

NORDLAND FYLKE



Søknad om planendring konsesjon

NVE – Konsesjons og tilsynsavdelingen

Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

25. november 2016

SØKNAD OM TILLATELSE TIL Å BYGGE NEVERVATNET KRAFTVERK. PLANENDRINGSSØKNAD.

Nevervatnet kraft AS ønsker å utnytte en del av fallet mellom Nevervatnet og Røyrvatnet i Sørfold kommune, samt en overføring av Kjølvikelva som er i Fauske kommune. Prosjektet ligger i Nordland fylke, og det søkes herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- bygging av Nevervatnet kraftverk, Sørfold og Fauske kommuner, Nordland fylke
- overføring av Kjølvikelva oppstrøms ca. kote 495 (endret fra ca. kote 503) til Nevervatnet.

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Nevervatnet kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

3. Etter vassdragsreguleringslover om tillatelse til:

- overføring av Kjølvikelva til planlagte Nevervatnet kraftverk og eksisterende Røyrvatnet kraftverk.

Planendringen består i flytting av inntakssted i Kjølvikelva og boring av overføringstunnel helt til Nevervatnet. Trase for midlertidig vei er også endret.

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte konsesjonsdokument med vedlegg.

Med vennlig hilsen

Nevervatn Kraft AS

v/Kjell Sæterhaug

Postboks 4

8201 Fauske

Kjell.saeterhaug@isenergi.no

Tlf. 416 97 959

NEVERVATNET KRAFTVERK. PLANENDRINGSSØKNAD KONSESJON.

1. BAKGRUNN

Fylkesmannen har levert innsigelse mot prosjektet grunnet ulempene for reindriften. Det er to forhold som peker seg ut i denne sammenhengen:

- Dam og inntak i Kjølvikdalen.
- Vannvei mellom utløp overføringstunnel og Nevervatnet.

I tillegg er midlertidig anleggsvei nevnt som er en del av vurderingen for innsigelsesbeslutningen.

Med denne bakgrunnen ble det gjennomført en befaringsreise den 4. oktober 2016 og en ny vurdering av prosjektet ble foretatt.

Vurderingen konkluderte med at damstedet i Kjølvikelva ønskes flyttet ca. 500 m nedstrøms omsøkt løsning og med boret overføringstunnel til Nevervatnet. I tillegg ønskes en noe endret trase for jordkabel og midlertidig anleggsvei til kraftverket.

For selve kraftverket vil det ikke bli endringer.

2. BESKRIVELSE AV NYTT ALTERNATIV OG ENDRINGEN I FORHOLD TIL TIDLIGERE OMSØKT ALTERNATIV

Hoveddata for kraftverket er vist i tabell 2.1 der også tidligere omsøkt alternativ er vist.

I opprinnelig søknad var det forutsatt en 3 m høy sperredam og en 800 m sprengt tunnel fra Kjølvikelva mot Nevervatnet. Utløpet av tunnelen var et stykke oppe i lia, og vannet ville følge et mindre bekkeleie videre mot Nevervatnet.

Planendringen innebærer flytting av damstedet ca. 500 m nedstrøms, damhøyden reduseres til ca. 1 m, og overføringen videre vil bestå av ca. 150 m nedgravd rør og 1050 m boret tunnel. Tunnelen får utløp rett ved bredden av Nevervatnet. Nedbørfeltet til inntaket øker med 1,1 km².

I tillegg søkes det om en planendring for trase jordkabel og midlertidig vei.

For øvrig er det ingen endringer.

Tabell 2.1. Oversikt tidligere omsøkt alternativ og nytt alternativ

		Tidligere omsøkt	Endrings-søknad	Endring
TILSIG				
Nedbørfelt	km ²	16,2	17,3	1,1
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	39,4	41,7	2,3
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	77,4	76,4	
Middelvannføring	m ³ /s	1,25	1,32	0,07
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,15	0,16	0,01
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,12	0,13	0,01
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,10	0,10	
Restvannføring	m ³ /s	0,34	0,27	-0,07
KRAFTVERK				
Inntak	moh.	393	393	
Inntaksbasseng	mill.m ³	0,06	0,06	
Utløp	moh.	117	117	
Brutto fallhøyde	m	276	276	
Lengde på berørt elvestrekning	km	6,8	6,3	-0,5
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,64	0,64	
Slukeevne, maks.	m ³ /s	2,4	2,4	
Slukeevne, min.	m ³ /s	0,12	0,12	
Planlagt minstevannføring, sommer	m ³ /s	0,09	0,10	0,01
Planlagt minstevannføring, vinter	m ³ /s	0,04	0,04	
Tilløpsrør, diameter	mm	1000	1000	
Tilløpstunnel, tverrsnitt	m ²	12	12	
Tilløpstunnel/rør, lengde	m/m	490/1400	490/1400	
Overføring, lengde	m	800	1200	
Installert effekt, maks	MW	5,5	5,5	
Brukstid	timer	3600	3700	
MAGASIN				
HRV/LRV	moh./moh.	417/415	417/415	
Magasinvolument	mill. m ³	3,0	3,0	
Naturhk. (bestemmende år)	nathk	870	910	
PRODUKSJON				
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	9,6	10,1	0,5
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	12,8	13,3	0,5
Produksjon, årlig middel 1)	GWh	22,4	23,4	1,0
ØKONOMI				
Utbyggingskostnad medio 2016	mill. NOK	98	98,8	0,8
Utbyggingspris	NOK/kWh	4,4	4,2	

- 1) Inklusive produksjonsøkning i eksisterende Røyrvatnet kraftverk med henholdsvis 2,7 og 2,9 GWh.

2.1 Hydrologi

Nedbørfeltet til inntak Kjølvikelva øker noe, med 1,1 km² og 2,3 mill. m³. Restvannføringen i elva reduseres noe, men minstevannføringen økes proporsjonalt med feltstørrelsen slik at 5 – persentilen nedstrøms inntaksstedet opprettholdes. Vannførings- og varighetskurver er ikke endret fra opprinnelig konsesjonssøknad da endringene anses som neglisjerbare.

2.2 Overføringer.

Dam og inntak Kjølvikdalen

Se oversikt i vedlegg 1 – 3

Inntaksstedet ligger ca. 500 m nedstrøms omsøkt inntak / damsted. Damstedet ligger ytterligere ca. 100 m nedstrøms inntaket.

Sperredammen forutsettes å bygge 1 m i høyden, og lengden blir ca. 10 m. Høyde og lengde er redusert med henholdsvis 2 m og 5 m i forhold til tidligere konsesjonssøkte alternativ. Det er fjell i hele damfotens lengde. Området ved inntaksbassenget er flatt og grunt. Overflatearealet blir ca. 3,4 da, omtrent det samme som i dag.

Foran inntaket sprenges en kulp for å få gode inntaksforhold med tanke på is og luft. Inntaket vil bli utstyrt med inntaksrist og stengeanordning.

Overføring

Alternativet bidrar til at det er mulig å bore (styrt boring) en overføringstunnel hele strekningen fra Nevervatnet og til nær inntaket. De øverste ca. 150 m av overføringen forutsettes utført som nedgravd rør med diameter ca. 1,6 m. Deretter bores ca. 1050 m tunnel med diameter ca. 1,0 m. Tunnelmasser, ca. 2.000 m³, legges ved påhugg ved / i strandkanten ved Nevervatnet.

Helikoptertransport vil bli benyttet.

Alternativet bidrar til at overført felt øker med 1,1 km² og tilsiget med 2,3 mill. m³. Med proporsjonal økning i minstevannføringen øker produksjonen i Nevervatnet og Røyrvatnet kraftverker med ca. 1,0 GWh.

Alternativet anses å være driftsmessig bedre enn tidligere omsøkt alternativ, da det mellom de alternative damstedene er rolige partier i elva / lite fall slik at isen er mer stabil og at eventuell sarr ikke vil være noe problem.

Det er også mulig med noe kortere boring.

2.3 Magasin, driftsvannvei, kraftstasjon og kjøremønster for kraftverket

Ingen endringer forutsettes, men brukstiden øker marginalt.

2.4 Veibygging. Midlertidig anleggsvei.

Se oversikt i vedlegg 1.

Det er foreslått en ny trase for midlertidig anleggsvei. Anleggsveien er planlagt i en terrengmessig gunstigere trase nærmere Røyrvatnet. Det er forutsatt at jordkabelen følger traseen til anleggsveien. Det er da tatt hensyn til topografi og landskap, og terrenget vil kunne revegeteres etter få år. Anleggsveien vil bli fjernet etter utbyggingen. Veien får ca. samme lengde som tidligere omsøkte alternativ.

Alternativet vil ikke få så mange vanskelige partier som tidligere omsøkt alternativ. Alternativt kan båttransport benyttes eller veien legges i strandkanten under HRV.

2.5 Massetak og deponi

For selve kraftverket blir det ingen endring i masser og deponi.

Boret overføringstunnel medfører at tunnelmassene reduseres fra ca. 17.300 m³ til ca. 2.000 m³.

2.6 Nettilknytning

Ingen endring forutsettes utover at nedgravd kabel vil følge veitraseen.

2.7 Kostnader

Kostnadene er vist i tabell 2.2.

Tabell 2.2. Kostnadsoverslag pr medio 2016

	Tidligere omsøkt	Endrings- søknad
	Mill. NOK	Mill. NOK
Regulerings/Overføringsanlegg	16,8	19,8
Inntak og dam	4,3	3,1
Driftsvannveier	21,0	21,0
Kraftstasjon bygg	5,5	5,5
Kraftstasjon maskin/elektro	18,5	18,5
Transportanlegg/anleggskraft	7,0	5,7
Kraftlinje	2,4	2,4
Tiltak	0,1	0,1
Uforutsett (15 %)	11,3	11,4
Planlegging/administrasjon	5,0	5,0
Erstatninger/tiltak	1,5	1,5
Finansiering/avrunding	2,1	2,3
Anleggsbidrag	2,5	2,5
Sum	98,0	98,8

I opprinnelig konsesjonssøknad er kostnadsoverslaget datert 1.7.2015. I "Tidligere omsøkt" i tabellen over er kostnader for opprinnelig omsøkt teknisk løsning datert til medio 2016.

2.8 Fordeler og ulemper

Fordelene og ulempene er i hovedsak som tidligere omsøkt, men produksjonen øker med 1,0 GWh. I tillegg bedres forholdene for rein og reindrift.

2.9 Arealbruk, eiendomsforhold og offentlige planer.

Arealbruken blir i hovedsak som tidligere omsøkt, men noe mindre areal benyttes ved tunnelpåhugg for overføringstunnelen. Området nedstrøms utløp overføringstunnel berøres ikke i det nye alternativet.

2.10 Forholdet til offentlige planer og nasjonale føringer.

Ingen endringer.

2.11 Andre alternativer

Separat vedlegg viser et notat angående alternative planer.

3. VIRKNINGER FOR MILJØ

Det er i hovedsak forhold for reindrift som har vært førende for foreslåtte endringer.

3.1 Innvendinger til tidligere søknad om konsesjon

Fylkesmannen i Nordland leverte innsigelse mot prosjektet grunnet ulempene for reindriften. Ulemper er beskrevet under for de forskjellige anleggsdelene (basert på høringsuttalelse 28.07.2016):

Inntak

«Inntakسدemning og –basseng i Kjølvikelva vil komme midt i reindriftas oppsamlingsområde. Det er flere flytt- og trekkleier som leder inn og ut av oppsamlingsområdet. Det er usikkert hvordan inntaksbassenget vil påvirke flyttleia der. Betongdemningen og inntaksdammen vil bli et inngrep i et ellers forholdsvis urørt område (foruten kraftlinja som krysser sør i dalen). I landskapskartleggingen som Nordland fylkeskommune har fått gjennomført, er området hvor inntaksdammen er planlagt del av et landskapsrom i kategorien «uten bebyggelse og infrastruktur».

Overføring

Overført vann fra Kjølvikelva vil medføre en vesentlig større vannføring fra tunnel og ned til Nevervatnet. På vinterstid kan dette gi utslag i ising, og det er usikkert hva dette vil medføre for trekklei opp og ned fra Kjølvikdalryggen. Økt vannføring vil også kunne medføre ytterligere forverring av isforholdene på selve Nevervatnet og Røyrvatnet. I følge reinbeitedistriktet er det allerede i dag utfordrende for reindrifta at isforholdene er endret som følge av tidligere kraftutbygging, noe som gjør at det til tider er umulig å krysse innsjøene – enten det er på naturlige trekk eller ved flytting. Videre er det i området mellom Nevervatnet og Vatn 393 en trekklei. Endrede isforhold som følge av økt vannføring, og som følge av at Vatn 393 blir inntaksbasseng kan få negative konsekvenser for denne trekkleia.

Anleggsarbeid og driftsfase

Rørgate, midlertidig anleggsvei og strømkabel vil gi tap av viktig beiteland i flere år – særlig negativt er dette for vinterbeitene som er minimumsfaktor for reinbeitedistriktet. Også her vil flyttlei og trekklei bli negativt påvirket – i anleggsperioden vil disse være å anse som stengt.

Økt tilgjengelighet

Området øst og sør for Røyrvatnet er i dag lite tilgjengelig. Det er også langt å gå for å komme seg til Nevervatn og Kjølvikdalen – her har reinen store sammenhengende områder med forholdsvis lite inngrep og lite menneskelig aktivitet. Slike områder blir det stadig færre av med økt aktivitet i utmark i form av utbygging og nye former for friluftsliv. Med anleggsvei til sørsiden av Røyrvatnet, vil det både bli enklere å ta seg til denne siden av vatnet, men også videre opp til Nevervatn og Kjølvikdalen. Økt menneskelig aktivitet vil være svært uheldig for reindrifta i disse områdene. Disse negative konsekvensene kan unngås ved at det ikke bygges anleggsvei, men at utstyr fraktes med båt over Røyrvatnet».

Fylkesmannen i Nordland vil vurdere å trekke innsigelsen dersom tiltaket tilpasses slik at:

- *det ikke hindrer reindriftas rett til å flytte rein – midlertidig eller permanent.*
- *inntaksdam i Kjølvikdalen bygges slik at den blir minst mulig synlig (dam), og ikke medfører negative konsekvenser for flyttlei.*
- *det ikke bygges anleggsvei.*

I tillegg bør det dokumenteres at overføring av vann fra Kjølvikelva ikke medfører negative konsekvenser for flytt- og trekklei ved Nevervatnet, og at muligheten for kryssing av Nevervatn og Røyrvatnet ikke blir ytterligere vanskeliggjort.

3.2 Planendringens virkning for reindrift

Inntak

Damsted og inntak er flyttet 500 meter lengre sør, omtrent i området hvor eksisterende kraftlinje går. Ny inntaksløsning i Kjølvikdalen vil fremdeles medføre at inntaket blir liggende innenfor området hvor rein samles (opsamlingsområde) og i/nær flyttlei og trekklei. Ny inntaksløsning vil imidlertid bli betraktelig mindre enn ved omsøkt løsning. Sperredam/betongterskel reduseres fra en høyde på 3 meter og en lengde på 15 meter til henholdsvis 1 og 10 meter. Området hvor nytt inntak er planlagt er flatt og grunt. Overflateareal vil fremdeles være som omsøkt (3,4 daa).

Rein vil sky området i forbindelse anleggsarbeidet. Det vil bli opprettet nær kontakt med Duokta reinbeitedistrikt slik at anleggsarbeidet tilpasses reindriften i anleggsperioden. I driftsfasen kan tiltaket oppfattes som et nytt fremmedelement, men trolig i mindre omfang enn kraftlinjen gjorde da den ble etablert. Anlegget vil fremstå som mindre synlig i forhold til omsøkt alternativ. Det forventes at rein vil vende tilbake til område og at funksjonsområdene opprettholdes på sikt når anleggsarbeidet er avsluttet og området revegeteres.

Overføring

Det er tatt hensyn til rein ved at vann fra inntak først overføres via et 150 m langt nedgravd rør, så gjennom en 1050 m boret tunnel helt ned til Nevervatnet (kote 117). Trekklei opp og ned fra Kjølvikryggen vil ikke bli påvirket av tiltaket.

Det er ikke planlagt noen reguleringsendringer i Nevervatnet, Røyrvatnet eller i Vann 393 som følge av planlagte tiltak. Med overføring av vann fra Kjølvikelva vil det sannsynligvis bli små endringer i isforhold på Nevervatnet. Det kan forekomme usikker is ved innløp i Nevervatn fra planlagt overføringstunnel, samt ved inntaket til planlagt kraftverk i vatn 393. Det forekommer ikke noen smale passasjer i Nevervatn som øker hastigheten på vannet. Grunne partier kan utløse høyere vannhastighet og dermed usikker is. I tillegg kan flomsituasjoner medføre oppsprekking på is i randsone.

I Vatn 393, hvor det er planlagt inntaksbasseng, vil ikke tiltak medføre endring i vannstand. Rein kan fortsatt benytte seg av trekklei mellom Nevervatn og Vatn 393.

Anleggsarbeid og driftsfase

Anleggsvei langs Røyrvatnet til planlagt kraftverk blir midlertidig. Vegen er planlagt trukket ned mot Røyrvatnet og vil ikke følge eksisterende kraftledning som tidligere omsøkt. Anleggsveien vil fremdeles bli liggende innenfor areal tilhørende vinterbeite, og vil fremdeles anses som et inngrep, men omfanget reduseres ettersom vegen trekkes ned mot strandsone. Det vil også her bli opprettet nær kontakt med Duokta reinbeitedistrikt slik at anleggsarbeidet tilpasses reindriften i anleggsperioden.

Anleggsarbeid vil påvirke rein negativt i anleggsfasen, men i driftsfasen vil rein kunne bruke området som før, tilsvarende som etter anleggelse/bygging av kraftlinjen.

Det poengteres at anleggsveien blir midlertidig og at den skal fjernes etter endt anleggsarbeid og revegeteres. Dette vil medføre at veien opphører som fremmedelement, og med tiden blir revegetert. Videre vil den ikke fasilitere økt tilgjengelighet til området, som vil være positivt for reindriften og reinbeitedistriktet.

Ved behov for inspeksjon og vedlikehold av kraftverket vil det bli benyttet båt eller helikopter. Dette vil gjennomføres i tett dialog med reinbeitedistriktet for å unngå forstyrrelser på rein.

Konklusjon

Planendringene vurderes å redusere det negative omfanget for reindrift i forhold til omsøkt løsning.

I anleggsfasen vil planlagte tiltak medføre middels negativt omfang for reindrift. Dette gir **middels til stor** negativ konsekvens.

I driftsfasen vil kraftverket gi liten negativ virkning. Dette gir **liten negativ** konsekvens.

3.3 Øvrige fagfelt

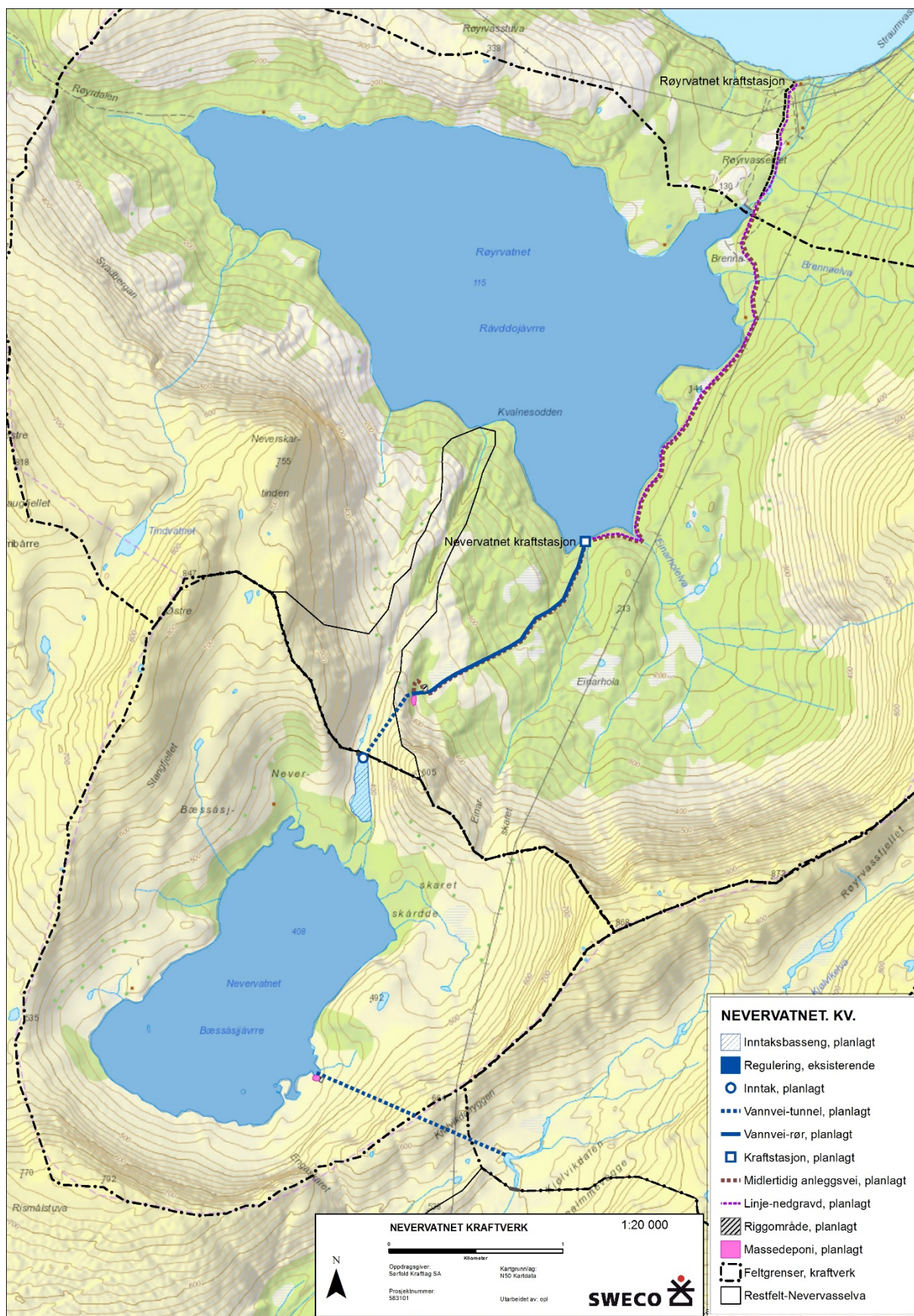
For øvrige fagfelt anses omfang og konsekvens av planendringene å være nær uendret.

4. KLASSIFISERING

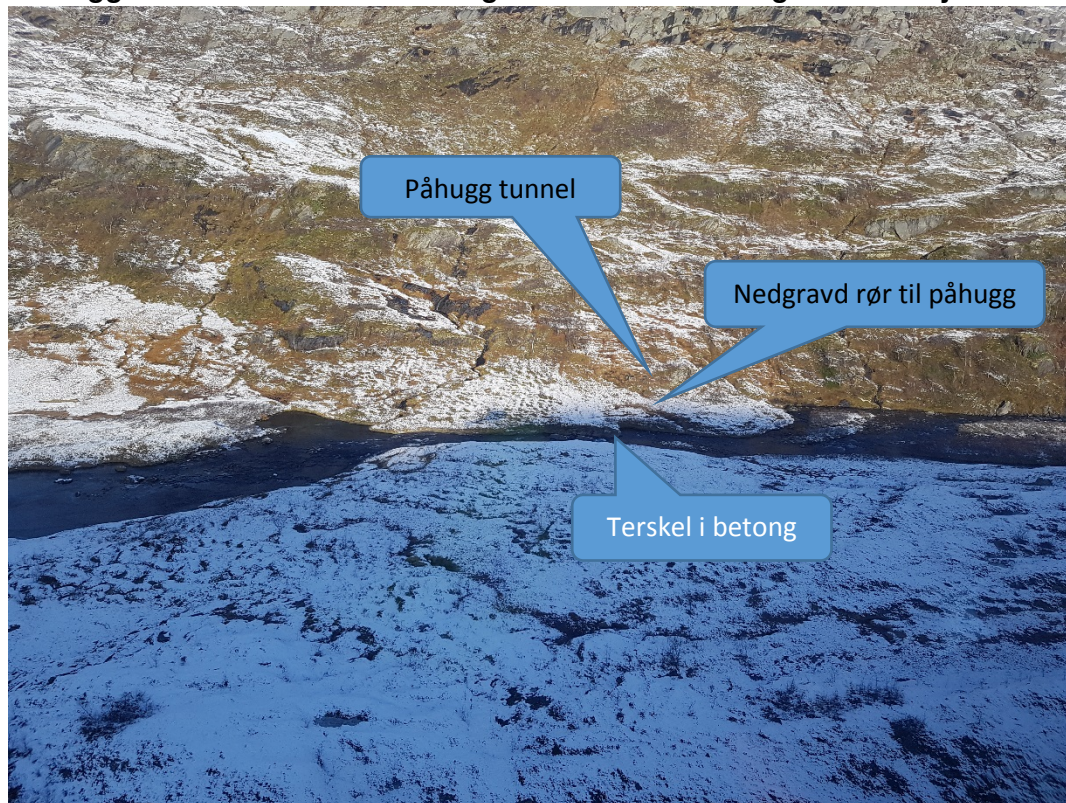
Planendringen medfører ikke endring av klassifiseringen av vannvei og dammer.

Vedlegg

Vedlegg 1 Oversikt



Vedlegg 2.1. Oversikt over dam- og inntakssted 1. Tidligere konsesjonssøkt



Vedlegg 2.2. Oppstrøms inntak. Tidligere konsesjonssøkt



Vedlegg 3.1. Oversikt over dam- og inntakssted i planendringssøknad.



Vedlegg 3.2. Oversikt over inntakssted i planendringssøknad



Vedlegg 3.3. Utløp planlagt boret tunnel ved Nevervatnet. Planendringssøknad



Vedlegg 3.2. Alternative utløpssteder ved Nevervatnet

